



JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 28. september 2017
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Adam Birkstrøm Fischer
Sagsnr.: 2017-731-0006
Dok.: 507951

KOMMENTERET HØRINGSOVERSIGT

Forslag til lov om ændring af straffeloven, lov om en børne- og ungdoms- og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag

(Initiativer mod rocker- og bandekriminalitet m.v.)

I. Myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 10. august 2017 til den 7. september 2017 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Adoption & Samfund, Advokatrådet, Advokatsamfundet, Amnesty International, Ankestyrelsen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ATP, Borger- og Retsikkerhedschefen i SKAT, Børne- og Kulturchefforeningen, Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, CEPOS, CEVEA, Copenhagen Business School, Juridisk Institut, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Våbenhandlerforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Firmidrætsforbund, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Militaria Forening, Dansk Skytte Union, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Told- og Skatteforbund, Danske Advokater, Danske Regioner, Danske Våbenhandlere, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Det Kriminalpræventive Råd, Det Sociale Nævn, DGI Skydning, DI, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Ejendomsforeningen Danmark, Erhvervsstyrelsen – Team effektiv regulering, Faggruppen af Socialrådgivere i Kriminalforsorgen, Finans Danmark, FOA, Foreningen af Danske Skatteanke-

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

nævn, Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af socialchefer i Danmark, Foreningen af Statsadvokater, Foreningen Danske Revisorer (FDR), Forsikring & Pension, Friluftsrådet, FSD – Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark, FSR – danske revisorer, FTF, Fængselsforbundet, Grønlands Hjemmestyre, Hjælp Voldsofre, HK Landsklubben Danmarks Domstole, HK Landsklubben Kriminalforsorgen, HK Landsklubben Politiet, HK Privat, HORESTA, Institut for Menneskerettigheder, ISOBRO, Jagttegnslærerforeningen i Danmark, Justitia, KL, Kraka, Krifa – Kristelige Fagbevægelse, Kriminalforsorgsforeningen, Københavns Universitet, Det Juridiske Fakultet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Landsskatteretten, LO, Moderniseringsstyrelsen, Nordisk Våbenforum, Offerrådgivningen, Politidirektørforeningen, Politiforbundet, Retspolitisk Forening, Retssikkerhedssekretariatet, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, samtlige byretter, SAVN, SikkerhedsBranchen, Skatteankestyrelsen, SRF Skattefaglig Forening, Syddansk Universitet, Juridisk Institut, Sø- og Handelsretten, Udbetaling Danmark, Vagt- og Sikkerhedsfunktionærernes Landssammenslutning, Vagt- og Sikkerhedsindustrien, Vestre Landsret, Vaabenhistorisk Selskab, Østre Landsret, Aalborg Universitet, Juridisk Institut og Aarhus Universitet, Juridisk Institut.

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra:

Advokatrådet, Børnerådet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flygtningehjælp, Datatilsynet, Det Kriminalpræventive Råd, DGI Jura, Domstolsstyrelsen, Erhvervsstyrelsen, Foreningen af kommunale social- sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, FTF, Fængselsforbundet, Hjælp Voldsofre, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Institut for Menneskerettigheder, Københavns Byret, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsorganisationen i Danmark, Offerrådgivningen, Politiforbundet, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigspolitiet, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for Socialt Udsatte, SikkerhedsBranchen, Skattefaglig Forening, Socialpædagogerne, SOS mod racisme, Statsforvaltningen, Sø- og Handelsretten, Udbetaling Danmark, Vaabenhistorisk Selskab, Vagt- og Sikkerhedsfunktionærernes Landssammenslutning, Vagt- og Sikkerhedsindustrien, Vestre Landsret og Østre Landsret.

Justitsministeriet har ikke gengivet eller kommenteret høringssvar, der vedrører de forslag til ændringer af våbenloven og vagtvirksomhedsloven, som udkastet til lovforslag, der har været sendt i høring, omfattede. De pågældende forslag til lovændringer vil blive fremsat i et særskilt lovforslag. Skatteministeriet og Beskæftigelsesministeriet har udarbejdet kommentarer til de foreslåede ændringer i lov om en børne- og ungeydelse og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, jf. punkt 3 nedenfor. Justitsministeriets, Skatteministeriets og Beskæftigelsesministeriets kommentarer til høringssvarene er anført i kursiv.

II. Høringssvarene

1. Generelt

Dansk Arbejdsgiverforening, Erhvervsstyrelsen, Foreningen af Offentlige Anklagere, HK Landsklubben Danmarks Domstole Københavns Byret, Landsorganisationen i Danmark, Offerrådgivningen, Politiforbundet, Rådet for Socialt Udsatte, SRF Skattefaglig Forening, Statsforvaltningen, Sø- og Handelsretten, Vestre Landsret, Vaabenhistorisk Selskab og Østre Landsret har ingen bemærkninger til lovforslaget.

2. Opholdsforbud

2.1. Generelt om lovforslaget

Det Kriminalpræventive Råd finder det positivt, at regeringen har fokus på utryghedsproblematikker omkring rocker- og bandekriminalitet. Rådet er endvidere positiv over for den planlagte evaluering af forbudsordningen og peger i den forbindelse på, at undersøgelse af recidiv også bør indgå heri, med henblik på at undersøge om ordningen har haft en negativ effekt.

Hjælp Voldsofre støtter forslaget om et opholdsforbud, idet det overordnet set findes i ofrenes interesse, at der er øget fokus på at begrænse rocker- og banderelateret kriminalitet, som også rammer uskyldige og udenforstående ofre. Foreningen lægger i den forbindelse vægt på, at forslaget må antages at forebygge gentagelseskriminalitet, ligesom det i forhold til uskyldige ofre findes væsentligt, at en gerningsmand ikke efter afsoning kan vende tilbage til det område, hvor der er begået kriminalitet, og skabe yderligere utryghed.

Landsforeningen af Forsvarsadvokater finder forslaget om opholdsforbud retssikkerhedsmæssigt og afgrænsningsmæssigt betænkeligt, når der henses til sammenspillet med bestemmelsen i straffelovens § 81 a, idet der – også til helt unge lovovertrædere – vil kunne idømmes et årelangt opholdsforbud på baggrund af f.eks. en dom om simpel vold.

Retspolitisk Forening medgiver, at der kan være ræson i at kunne idømme et opholdsforbud i særligt alvorlige sager i snævrere områder i og omkring gerningssteder mv., for kortere perioder i relation til den kriminelle virksomhed og i forhold til gerningspersonens bopæl/ophold. Foreningen anfører imidlertid, at de foreslåede regler både geografisk og tidsmæssigt går langt videre, ligesom reglerne er meget elastiske, og foreningens finder derfor samlet set, at den foreslåede ordning er retssikkerhedsmæssig betænkelig.

Som anført i punkt 1 i lovforslagets almindelige bemærkninger indgik regeringen sammen med Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet den 24. marts 2017 en politisk aftale om en ny rocker- og bandepakke (Bandepakke III). Med lov nr. 672 af 8. juni 2017 om ændring af straffeloven, lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Styrket indsats mod rocker- og bandekriminalitet mv.) og lov nr. 653 af 8. juni 2017 om forbud mod anvendelse af bestemte ejendomme som samlingssted for en gruppe blev en række initiativer fra Bandepakke III vedtaget af Folketinget. Formålet med dette lovforslag er at styrke indsatsen mod rocker- og bandekriminalitet yderligere ved at gennemføre endnu et initiativ fra den politiske aftale om Bandepakke III.

Det fremgår af aftalen om Bandepakke III, at det skal være de lovlydige borgere, der sætter dagsordenen i et boligkvarter, ikke rockere og bander. Der skal sættes hårdt ind over for rockere og bandemedlemmer, der gennem kriminalitet skaber frygt og magtesløshed hos lokale erhvervsdrivende og borgere. Aftalepartierne vil sikre, at danskerne skal kunne føle sig trygge overalt, hvor de bor og færdes. Det udfordres af rockere og bander, der skaber utryghed – ikke mindst lokalt. Det skal have vidtrækkende og omfattende konsekvenser, hvis man vender fællesskabet ryggen for at blive tilknyttet en rocker- eller bandegruppering. På den baggrund er aftalepartierne enige om, at personer, som er dømt for banderelateret kriminalitet, skal kunne idømmes forbud mod at opholde sig i bestemte områder.

Det fremgår således af aftalen, at domstolene som led i en straffedom skal kunne idømme opholdsforbuddet til personer, der dømmes efter bandebe-

stemmelsen, og personer, der har en tilknytning til en gruppe af personer, der tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet, og i forbindelse med gruppens aktiviteter gentagne gange overtræder lov om euforiserende stoffer, våbenloven eller straffeloven. Opholdsforbuddet skal som udgangspunkt omfatte den eller de kommuner, hvor den dømtes ulovlige bandeaktiviteter har fundet sted, og det skal gælde for en periode på ikke under 1 år og op til 10 år efter endt afsoning.

Som det fremgår af punkt 2.1.3.10 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, finder Justitsministeriet, at der efter en periode bør foretages en evaluering af det foreslåede opholdsforbud, herunder af om der er behov for justeringer på baggrund af de praktiske erfaringer med ordningen. Det vil være naturligt – som det foreslås af Det Kriminalpræventive Råd – at spørgsmålet om, hvilken betydning ordningen har for recidiv, så vidt muligt indgår som et element i en sådan evaluering. Justitsministeriet vil på baggrund af evalueringen udarbejde en redegørelse om forbudsordningen, når ordningen har været i kraft i fire år, og sende denne redegørelse til Folketingets Retsudvalg. Det bemærkes, at det fremgik af det lovudkast, som har været i høring, at evalueringen skulle foretages efter tre år. For at sikre et bedre grundlag for at foretage evalueringen har Justitsministeriet ændret dette, således at evalueringen først skal foretages, når ordningen har været i kraft i fire år.

Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark anfører, at et opholdsforbud vil medføre, at de dømte vil flytte til andre kommuner i landet med en merudgift for de pågældende kommuner til følge, fordi disse bl.a. med henblik på at forebygge recidiv skal støtte den pågældende person i at opbygge en ny tilværelse med bolig, beskæftigelse, kompetenceløft og social indsats.

Et opholdsforbud indebærer, at den dømte ikke må færdes eller opholde sig i et eller flere nærmere afgrænsede områder. Som det fremgår af de specielle bemærkninger til den foreslåede § 79 a, stk. 2, vil et opholdsforbud i de tilfælde, hvor den pågældende forud for dommen var bosat i det område, som opholdsforbuddet omfatter, i praksis indebære et påbud til den pågældende om at flytte uden for det område, som forbuddet omfatter. Som i andre tilfælde, hvor en person bliver løsladt fra afsoning efter en fængselsdom, vil den kommune, som den pågældende bosætter sig i, skulle yde en indsats i forhold til den pågældende bl.a. med henblik på at forebygge recidiv. Lovforslaget vurderes på den baggrund ikke at medføre

betydelige merudgifter for kommunerne samlet set til opbygning af en ny tilværelse for de pågældende personer.

Domstolsstyrelsen anfører, at lovforslaget forventes at medføre en øget retssalstid i sager om opholdsforbud i forbindelse med procedure og votering. Endvidere anføres det, at lovforslaget forventes at medføre øgede udgifter ved domstolene for ca. 1,1 mio. kr. årligt og et øget antal sager vedrørende overholdelse af opholdsforbuddet.

Justitsministeriet har noteret sig Domstolsstyrelsens bemærkning.

2.2. Betingelser for idømmelse af et opholdsforbud

Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark bemærker, at bandebegrebet udvides i forbindelse med den påtænkte lovændring.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det kommer til at fremgå udtrykkeligt af den foreslåede § 79 a, at det er en forudsætning for at idømme et opholdsforbud, at den pågældende må antages at udgøre en konkret fare for den offentlige sikkerhed. Instituttet anbefaler desuden, at det præciseres yderligere, hvem der er omfattet af et opholdsforbud efter den foreslåede § 79 a, stk. 1, 2. pkt. Instituttet anbefaler endvidere, at det kommer til at fremgå af bestemmelsen om opholdsforbud, at der skal foretages en proportionalitetsvurdering, og at det tydeliggøres, hvilke kriterier der skal indgå i denne afvejning.

Rigsadvokaten anfører, at den foreslåede § 79 a, stk. 1, 2. pkt., vil kunne rejse en række afgrænsnings- og bevismæssige spørgsmål i forhold til bestemmelsens nærmere anvendelsesområde og beviset for, at samtlige elementer i bestemmelsen er opfyldt i den konkrete straffesag. Samtidig anføres det, at det kan overvejes at beskrive nærmere, hvornår der i tilfælde af flere lovovertrædelser skal idømmes et opholdsforbud efter samme del af bestemmelsen.

Som anført i lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.1.4 om opholdsforbudsordningens forhold til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) indebærer ordningen et indgreb i den pågældendes bevægelses- og opholdsfrihed, som er beskyttet af artikel 2, stk. 1, i 4. Til-lægsprotokol til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Denne ret er dog ikke absolut. Efter artikel 2, stk. 3, kan der gøres indgreb i ret-

ten, når indgrebet er i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund (krav om proportionalitet) af hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige tryghed, for at opretholde den offentlige orden, for at forebygge forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

Justitsministeriet vurderer som anført, at forslaget kan gennemføres inden for rammerne af bestemmelsen. Ministeriet har herved bl.a. lagt vægt på, at opholdsforbuddet, herunder den tidsmæssige og geografiske udstrækning af forbuddet, idømmes af domstolene på baggrund af en konkret vurdering, og at forbuddet idømmes som led i en straffedom for alvorlig kriminalitet, der har baggrund i en voldelig konflikt mellem grupper, eller for kriminalitet, der har relation til den pågældendes tilknytning til en gruppe, der tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet. Der gør sig i sådanne alvorlige sager om bl.a. rocker- og bandekriminalitet særligt tungtvejende hensyn gældende til at mindske risikoen for recidiv og negativ resocialisering og til at beskytte omgivelserne mod de store gener, som kriminaliteten genererer. Der henvises i øvrigt til punkt 2.1.4 for en gennemgang af de forhold, som ministeriet har lagt vægt på.

Den foreslåede bestemmelse i § 79 a, stk. 1, om opholdsforbud er fakultativ og beror på domstolenes nærmere vurdering af omstændighederne i den konkrete sag. Der er dog i lovforslagets almindelige bemærkninger punkt 2.1.3.3 fastsat udgangspunkter for, hvornår opholdsforbuddet i almindelighed forudsættes anvendt.

Opholdsforbuddets tidsmæssige og geografiske udstrækning fastsættes ligeledes af domstolene efter en konkret vurdering. Som anført i lovforslagets almindelig bemærkninger punkt 2.1.3.4 og 2.1.3.5 vil der ved den nærmere fastsættelse af den tidsmæssige og geografiske udstrækning skulle foretages en konkret proportionalitetsvurdering og navnlig lægges vægt på karakteren, omfanget og grovheden af den begåede kriminalitet. Der vil endvidere skulle lægges afgørende vægt på, hvor forbuddet mest effektivt forhindrer, at den pågældende genoptager sine kriminelle aktiviteter. Der er fastsat udgangspunkter for opholdsforbuddets tidsmæssige og geografiske udstrækning, men som anført beror vurderingen heraf i øvrigt på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen. Udgangspunkterne for forbuddets tidsmæssige udstrækning vil således kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der foreligger skærpende eller formildende omstændigheder i den konkrete sag. På samme måde kan opholdsforbuddet ved mindre alvorlig kriminalitet, hvor

et forbud på kommuneniveau ikke vil stå i rimeligt forhold til den begåede kriminalitet, indskrænkes geografisk til et eller flere mindre områder.

Forslaget til § 79 a, stk. 1, 2. pkt., indebærer, at der kan gives et opholdsforbud til en person, som idømmes ubetinget fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter for overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer eller lov om våben og eksplosivstoffer, og som har tilknytning til en gruppe af personer, der tilsammen står bag omfattende og alvorlig kriminalitet, når overtrædelsen har relation til den dømtes tilknytning til gruppen.

På baggrund af bl.a. Rigsadvokatens høringssvar er der foretaget en række tilføjelser i bemærkningerne til den foreslåede § 79 a, stk. 1, 2. pkt.

Det fremgår således mere generelt af bemærkningerne til den foreslåede § 79 a, stk. 1, 2. pkt., at bestemmelsen først og fremmest er tiltænkt at skulle finde anvendelse i relation til rocker- og bandekriminalitet, men at den også – hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt – vil kunne finde anvendelse på anden organiseret kriminalitet. I praksis vil der i relation til rocker- og bandekriminalitet ofte være tale om at anvende bestemmelsen over for personer, som er registreret i politiets register over rocker- og bandemedlemmer, eller som i øvrigt monitoreres af politiet i den forbindelse.

For at imødegå usikkerheden om hvornår der i tilfælde af flere lovovertrædelser skal idømmes et opholdsforbud efter den foreslåede § 79 a, stk. 1, 2 pkt., er det præciseret i bemærkningerne til lovforslaget, at bestemmelsen for det første forudsættes anvendt, hvis der foreligger to eller flere overtrædelser, der opfylder betingelserne i bestemmelsen, uanset hvor lang den eller de ubetingede frihedsstraffe er. Det er i den forbindelse uden betydning, om der er tale om flere overtrædelser af samme lov eller overtrædelser af flere af de love, der er nævnt i bestemmelsen. Det er endvidere uden betydning, om lovovertrædelserne er behandlet i samme dom eller flere domme.

For det andet forudsættes bestemmelsen anvendt, hvis der foreligger en enkelt overtrædelse, som opfylder betingelserne, og som samtidig fører til en ubetinget frihedsstraf af mindst 3 måneders varighed.

Vedrører en dom flere lovovertrædelser, hvoraf det ikke er alle, som er omfattet af den foreslåede § 79 a, stk. 1, 2. pkt., skal der foretages en konkret vurdering af, om den overtrædelse, der er omfattet af bestemmelsen, i

sig selv ville have medført en ubetinget frihedsstraf af mindst 3 måneders varighed.

Advokatrådet, Rigspolitiet og Rigsadvokaten bemærker i relation til den geografiske udstrækning af opholdsforbuddet, at det af hensyn til den efterfølgende håndhævelse vil være afgørende, at der i dommen sker en præcis afgrænsning af det geografiske område, som et konkret idømt opholdsforbud omfatter. Rigsadvokaten anfører endvidere, at dette også gør sig gældende i relation til de tilladelser, som politiet kan meddele i medfør af den foreslåede § 79 a, stk. 3.

Justitsministeriet har på baggrund af bemærkningerne fra Rigspolitiet og Rigsadvokaten fundet anledning til at præcisere bemærkningerne til den foreslåede § 79, stk. 2, om afgrænsning af et opholdsforbud. Det fremgår således af bemærkningerne til lovforslaget, at det vil være op til domstolene i de konkrete tilfælde at vurdere, hvordan det geografiske område, som et opholdsforbud skal dække, angives tilstrækkeligt præcist i dommen. Når opholdsforbuddet omfatter en eller flere hele kommuner – hvilket som nævnt vil være udgangspunktet – vil det være naturligt, at forbuddet afgrænses ved at angive den eller de pågældende kommuner. I andre tilfælde vil det eksempelvis kunne fastsættes i dommen, hvilke gadenavne der omkranser det område, som er omfattet af forbuddet, men andre objektive beskrivelser af et område vil også kunne anvendes, så længe det sikres, at det omfattede område let og utvetydigt kan identificeres. Det vil ikke være tilstrækkeligt at angive området på et kort, men beskrivelsen af området kan eventuelt suppleres af et kort. Det bemærkes i øvrigt, at politiets tilladelser så vidt muligt skal afgrænses på samme måde.

2.3. Virkningen af et idømt opholdsforbud

Rigsadvokaten anfører i relation til den foreslåede § 79 a, stk. 2, at det i praksis vil kunne give anledning til afgrænsnings- og bevismæssige spørgsmål at fastlægge, hvor den pågældende gruppe ”færdes”. Rigsadvokaten opfordrer på den baggrund til at præcisere dette nærmere i bemærkningerne til lovforslaget.

Justitsministeriet har i høringsfasen fundet anledning til at ændre den foreslåede § 79 a, stk. 2, således at et opholdsforbud ikke, som i den version af lovforslaget, der har været i høring, skal forstås som et forbud mod at færdes eller opholde sig der, hvor den gruppe af personer, som den domfældte er tilknyttet, færdes. Det er således Justitsministeriets opfattelse, at

det er tilstrækkeligt at forbyde færden og ophold der, hvor den pågældende gruppe opholder sig. Dette skal bl.a. ses i lyset af, at et opholdsforbud som udgangspunkt skal omfatte en hel kommune.

Rigsadvokaten påpeger, at der i lovforslaget bør tages stilling til, om der kan straffes for en overtrædelse af et opholdsforbud, hvis den pågældende ikke har søgt om tilladelse til at færdes i området, men det må antages, at en sådan tilladelse ville være blevet givet.

På baggrund af Rigsadvokatens bemærkning har Justitsministeriet fundet anledning til at præcisere i bemærkningerne til lovforslaget, at der vil være tale om en strafbar overtrædelse af opholdsforbuddet, hvis den, som forbuddet omfatter, opholder sig i forbudsområdet uden at have søgt tilladelse til det pågældende ophold, selv om der i medfør af f.eks. EMRK artikel 8 ville skulle meddeles en sådan tilladelse, eller det i øvrigt må antages, at tilladelse ville være givet, hvis der var søgt om den. Baggrunden herfor er bl.a., at politiet kan have interesse i f.eks. gennem en ansøgning om tilladelse at blive gjort bekendt med, at en person med et opholdsforbud alligevel færdes eller opholder sig i forbudsområdet.

Fængselsforbundet er meget betænkelig ved forslaget, idet forbundet finder det svært at efterleve og kontrollere, og det vil på den baggrund være yderst ressourcekrævende for både politi og kriminalforsorg at håndtere i forhold til løsladelse og tilsyn. Forbundet anfører endvidere, at det med henblik på at få den dømte ud af kriminalitet bør tilsikres, at denne på trods af opholdsforbuddet fortsat skal kunne have kontakt til familie, der er bosat i området, som opholdsforbuddet omfatter.

Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark er tilfreds med, at et opholdsforbud kan fastsættes sådan, at det gælder på tværs af en eller flere kommuner. Foreningen finder samtidig, at der bør være fokus på den dømtes muligheder for resocialisering, og at muligheden herfor forringes, hvis de ikke må opholde sig i det område, hvor deres familie og netværk i øvrigt befinder sig.

Som det fremgår af punkt 2.1.3.4 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, skal et opholdsforbud som udgangspunkt omfatte den eller de kommuner, hvor den pågældende lovovertrædelse er begået. Herudover kan der gives et opholdsforbud i den eller de kommuner, hvor den gruppe af personer, jf. § 81 a eller den foreslåede § 79 a, stk. 1. 2. pkt., som den dømte er tilknyttet, opholder sig.

Et opholdsforbud indebærer, at den dømte ikke må færdes eller opholde sig i et eller flere nærmere afgrænsede områder, hvor den pågældende lovovertrædelse er begået, eller hvor den gruppe af personer, som den domfældte er tilknyttet, opholder sig.

Udtrykket »færdes eller opholde sig« skal forstås på samme måde som i straffelovens § 236, stk. 1, nr. 1, om opholdsforbud for navnlig visse seksualforbrydelser. Færden eller ophold omfatter således enhver fysisk tilstedeværelse inden for det pågældende område, herunder at passere igennem området. Et opholdsforbud vil således indebære, at den blotte tilstedeværelse i det pågældende område uden politiets tilladelse vil udgøre en overtrædelse, selv om der er tale om helt kortvarige ophold.

Det bemærkes i forlængelse heraf, at et opholdsforbud ikke herudover begrænser den kontakt, som den dømte kan have til personer, herunder familie, som er bosat inden for forbudsområdet. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne nedenfor om forholdet mellem et opholdsforbud og retten til familieliv i medfør af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

Det bemærkes endvidere, at formålet med et opholdsforbud bl.a. er at holde den dømte person fra at opholde sig sammen med den gruppe af personer, som den pågældende er tilknyttet, og som den pågældendes kriminalitet havde en relation til med henblik på at undgå recidiv. Den pågældende resocialiseres efter Justitsministeriets opfattelse bedst ved ikke at have kontakt til gruppen.

Justitsministeriet kan i øvrigt henvise til den foreslåede § 79 a, stk. 5, hvorefter der er mulighed for at få ophævet et opholdsforbud. Som det fremgår af bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse, vil der ved vurderingen af, om forbuddet bør ophæves, navnlig skulle lægges vægt på, om den dømte eksempelvis har gennemført et exit-forløb og har forladt det kriminelle miljø og i øvrigt ikke har begået ny kriminalitet. Ønsker den pågældende således at resocialisere sig ved at deltage i et exit-forløb, vil dette kunne føre til ophævelse af opholdsforbuddet.

For så vidt angår Fængselsforbundets bemærkning om, at et opholdsforbud vil være svært at efterleve og kontrollere, og det på den baggrund vil være yderst ressourcekrævende for både politi og kriminalforsorg at håndtere i forhold til løsladelse og tilsyn, er det Justitsministeriets vurdering, at

lovforslaget ikke indebærer, at kriminalforsorgen pålægges nye opgaver i forbindelse med løsladelse og tilsyn. Dette samme gør sig gældende for politiet, der imidlertid generelt skal forebygge, opklare og efterforske kriminalitet.

2.4. Tilladelse til ophold i det område, som opholdsforbuddet omfatter

Det Kriminalpræventive Råd anbefaler, at den foreslåede tilladelsesordning justeres, så der i forbindelse med ansøgninger om tilladelse til færd i højere grad, end der er lagt op til, kan inddrages positive forhold såsom familie, arbejde, foreningsliv mv. med henblik på at reducere risikoen for recidiv.

Retspolitisk forening anfører, at et længevarende opholdsforbud kan rejse spørgsmål om retten til privat- og familieliv efter EMRK artikel 8.

Advokatrådet opfordrer til, at behandlingen af ansøgninger om tilladelser tilrettelægges således, at der hurtigt kan træffes en afgørelse. Det anbefales endvidere, at der gives den pågældende obligatorisk adgang til advokatbistand, ligesom der er mulighed for ved prøvelse af administrative afgørelser efter straffuldbyrdsloven.

FTF finder, at retningslinjerne for, hvornår der kan meddeles tilladelse til f.eks. at arbejde eller deltage i faglige kurser og ophold i et forbudsområde er for restriktive.

Som det fremgår af punkt 2.1.4 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, har Justitsministeriet overvejet forholdet til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, og ministeriet vurderer i den forbindelse, at forslaget kan gennemføres inden for rammerne af konventionen, jf. også herom ovenfor punkt 2.2.

Som det endvidere fremgår af punkt 2.1.3.7 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, kan der være særlige tilfælde, hvor en person, der er idømt et opholdsforbud, har et særligt anerkendelsesværdigt formål med at færdes eller opholde sig i det område, som forbuddet vedrører.

I visse tilfælde følger det således af Danmarks internationale forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, at der skal være mulighed for konkret at gøre undtagelse fra et idømt opholdsforbud.

Som anført ovenfor kan politiet efter den foreslåede § 79 a, stk. 3, meddele konkrete tilladelser til færden eller ophold i et område omfattet af et opholdsforbud. Denne tilladelsesordning indebærer, at den pågældende på forhånd og på eget initiativ skal søge om tilladelse, og at den pågældende ikke lovligt kan færdes i et område omfattet af et opholdsforbud, før der måtte være meddelt tilladelse. Der vil i visse sager om ansøgning om tilladelse være behov for, at politiet behandler sagen hurtigt, f.eks. i tilfælde af pludseligt opståede situationer. Politiet bør naturligvis i sådanne tilfælde give sagsbehandlingen prioritet, således at formålet med ansøgningen ikke forspildes.

Tilladelsesordningen forudsættes administreret restriktivt, således at der som udgangspunkt kun meddeles tilladelse, når Danmarks internationale forpligtelser, herunder EMRK, kræver dette. Den forudsættes endvidere administreret sådan, at der bl.a. afhængig af konsekvensen af at undlade at møde op, gives tilladelse til at overholde visse lovbestemte pligter, som indebærer, at en person skal møde op hos en myndighed mv. eller på et nærmere angivet sted. Er der tale om, at manglende fremmøde er forbundet med en straf, eller er det i øvrigt forbundet med væsentlige retlige konsekvenser, herunder i form af tab af væsentlige rettigheder, som f.eks. arbejdsløshedsdagpenge, forudsættes det, at der meddeles tilladelse. Som eksempel kan endvidere nævnes pligten til at møde som tiltalt i en straffesag. Justitsministeriet finder ikke grundlag for en mindre restriktiv tilladelsesordning, ligesom ministeriet ikke finder grundlag for, at der gives den pågældende obligatorisk adgang til advokatbistand.

For så vidt angår Retspolitisk Forenings bemærkning om opholdsforbudets betydning for den dømte i forbindelse med en eventuel flytning til en ny kommune henvises til bemærkningerne ovenfor i relation til bemærkningen fra Foreningen af kommunale social-, sundheds- og arbejdsmarkedschefer i Danmark om merudgifter for kommunerne.

Datatilsynet bemærker, at det følger af persondatalovens § 57, at der ved udarbejdelse af bl.a. bekendtgørelser, der har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger, skal indhentes en udtalelse fra Datatilsynet. Tilsynet forudsætter i den forbindelse, at en sådan udtalelse vil blive indhentet i forbindelse med udstedelse af bekendtgørelse om tilladelsesordningen i stk. 3 i medfør af den foreslåede § 79 a, stk. 6, hvis denne vil få betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger.

2.5. Ophævelse af et opholdsforbud

Advokatrådet og **Institut for Menneskerettigheder** anbefaler, at der skabes uhindret eller regelmæssig adgang til domstolsprøvelse af et idømt opholdsforbud. Det anføres, at dette navnlig bør være gældende ved langstrakte forbud, der først bliver virksomme efter mange års afsoning, og hvor de faktiske forhold kan have ændret sig.

Fængselsforbundet finder det også ønskeligt med mere lempelige muligheder for at få ophævet et opholdsforbud før tid, herunder hvis gruppen, som kriminaliteten havde relation til, opløses eller opholder sig et andet sted end forbudsområdet, eller hvis den dømte forlader miljøet via et exit-forløb.

Det Kriminalpræventive Råd anbefaler, at der ydes en særlig indsats for at understøtte, at den løsladte kan forlade bande- og rockermiljøet, herunder gennem exit-forløb. Rådet anfører i den forbindelse, at en understøttende indsats er særlig vigtig i tilfælde, hvor den løsladte ikke har mulighed for at få hjælp af positive ressourcepersoner i det tidligere lokalmiljø.

Den dømte kan ifølge den foreslåede § 79 a, stk. 5, 1. pkt., 3 år efter løsladelsen forlange, at anklagemyndigheden indbringer spørgsmålet om opholdsforbuddets opretholdelse for retten. Efter den foreslåede § 79 a, stk. 5, 2. pkt., kan justitsministeren tillade, at nødvendigheden af opholdsforbuddets fortsatte opretholdelse indbringes for retten tidligere end 3 år efter løsladelsen.

Som det fremgår af punkt 2.1.3.6 i de almindelige bemærkninger, skal der ved vurderingen af, om forbuddet bør ophæves, navnlig lægges vægt på, om den dømte eksempelvis har gennemført et exit-forløb og har forladt det kriminelle miljø og i øvrigt ikke har begået ny kriminalitet. Det er endvidere på baggrund af høringen præciseret i lovforslaget, at der vil kunne lægges vægt på, at gruppen, som den pågældende var tilknyttet, ikke længere eksisterer, uden at den er erstattet af en ny gruppe, idet dette dog ikke i sig selv kan føre til ophævelse.

Det bemærkes i øvrigt, at politiet kan meddele konkrete tilladelser til færden eller ophold i et område omfattet af et opholdsforbud, hvis det af særlige grunde må anses for beføjet, og at tilladelsesordningen forudsættes administreret således, at der træffes afgørelse om at meddele tilladelse, når Danmarks internationale forpligtelser, herunder EMRK, kræver dette.

Justitsministeriet har på den baggrund ikke fundet anledning til at foretage ændringer i adgangen til at forlange et idømt opholdsforbud prøvet ved domstolene.

Justitsministeriet finder på baggrund af Det Kriminalpræventive Råds anbefaling om, at der ydes en særlig indsats for at understøtte, at den løsladte kan forlade bande- og rockermiljøet, herunder gennem exit-forløb, anledning til at bemærke, at regeringen i forbindelse med de kommende satspuljeforhandlinger foreslår flere initiativer til en samlet styrkelse af exit-indsatsen. Det drejer sig bl.a. om bedre identifikationsredskaber til myndighederne, iværksættelse af et pilotprojekt i form af et adfærsændrende program, samt udarbejdelse af informationsmateriale til indsatte, ansatte m.fl., som bl.a. skal hindre mytedannelser om det at forlade de kriminelle miljøer. Regeringen ønsker derved at målrette og styrke exit-indsatsen og prioritere ressourcerne rigtigt, så flere gennemfører exit-forløb succesfuldt.

3. Stramning af optjeningsprincippet for børneydelse mv.

3.1. Generelt om lovforslaget

Børnerådet, Dansk Flygtningehjælp, Retspolitisk Forening, Rådet for Etniske Minoriteter og Socialpædagogerne er kritiske over for en stramning af optjeningsprincippet, da forslaget vil komme til at medføre en reduktion i rådighedsbeløbet for en lang række familier, som for en stor dels vedkommende allerede udgør en økonomisk og socialt udsat gruppe.

Rådet for Etniske Minoriteter henviser i øvrigt til deres høringssvar fra 31. juli 2015 vedrørende L 7 (Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag og lov om en børne- og ungeydelse (Genindførelse af optjeningsprincippet for ret til børnetilskud og børne- og ungeydelse for flygtninge m.v.), fremsat den 3. juli 2015 af skatteministeren). Rådet var i høringssvaret fra 2015 kritiske over for genindførelsen af optjeningsprincippet og skærper nu kritikken under henvisning til, at optjeningsprincippet skærpes.

Med lovforslaget skærpes optjeningsprincippet for børne- og ungeydelsen og børnetilskud, som er tillæggydelser. Som det fremgår af kommentaren til punkt 3.3. nedenfor om forhold til grundloven og Danmarks internationale forpligtelser, vil borgeren fortsat have ret til grundlæggende forsør-

gelsesydelse og andre ydelser, herunder behovsbestemte enkelttydelser efter lov om aktiv socialpolitik i den periode, som omfatter den 6-årige optjeningsperiode.

Herudover finder 225-timers reglen efter lovforslaget først anvendelse for ægtefæller, som modtager integrationsydelse, og som har forsørgelsespligt over for et barn, når der er optjent ret til fuld børne- og ungeydelse.

3.2. Administrative og økonomiske konsekvenser

Udbetaling Danmark gør opmærksom på en række administrative konsekvenser ved at indføre lovforslaget, herunder at Udbetaling Danmark som følge af overgangsbestemmelsen systemmæssigt skal kunne håndtere både det nye optjeningsprincip på 6 år og det tidligere 2 årige optjeningsprincip frem til 2020. Herudover gør Udbetaling Danmark opmærksom på, at det, at flere sager vil blive omfattet af EF-forordningen 883/2004 om koordinering af sociale sikringsordninger, vil medføre, at sagsbehandlingstiden vil blive øget i flere sager. Udbetaling Danmark gør endvidere opmærksom på, at SKAT skal kunne levere de relevante oplysninger efter begge optjeningsprincipper til brug for Udbetaling Danmarks administration af optjeningsprincippet for børne- og ungeydelsen frem til den 1. januar 2020, hvorefter alene det 6-årige optjeningsprincip finder anvendelse. Endelig bemærker Udbetaling Danmark, at idet lovforslaget forventes at træde i kraft pr. 1. januar 2018, påbegynder Udbetaling Danmark arbejdet med systemudviklingen forud for lovens vedtagelse for at kunne administrere efter loven ved dens ikrafttrædelse. Udbetaling Danmark har gjort opmærksom på, at omkostningerne hermed skal dækkes uanset om loven vedtages.

For så vidt angår de administrative og økonomiske konsekvenser henvises til lovforslagets punkt 3. Lovforslaget vurderes at medføre merudgifter for SKAT til systemudvikling på 0,1 mio. kr. årligt i 2018-2022. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser skal i øvrigt forhandles med de kommunale parter.

3.3. Forholdet til grundloven og Danmarks internationale forpligtelser

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at der for så vidt angår forslaget om at stramme optjeningsprincippet for at opnå ret til børne- og ungeydelse og børnetilskud i lovforslagets bemærkninger redegøres for forholdet til grundloven og Danmarks internationale forpligtelser. Institutet

henviser bl.a. til, at Højesteret i en dom fra 2012 har fastslået, at grundlovens § 75, stk. 2, indebærer, at der er en nedre grænse for offentlige ydelser, og at der er adgang til at få prøvet, om denne grænse er overskredet ved domstolene. Ifølge dommen gælder dette krav om et eksistensminimum også for udlændinge. Instituttet henviser også til, at lovforslaget vil ramme danskere og udlændinge forskelligt, og at der er en risiko for, at lovforslaget vil være udtryk for indirekte diskrimination. I forhold til spørgsmålet, om den forskelsbehandling, lovforslaget er udtryk for, er lovlig, skal det vurderes, om forskelsbehandlingen er saglig og proportional. Lovforslaget indeholder imidlertid ikke nogen begrundelse for forskelsbehandlingen.

Dansk Flygtningehjælp anfører, at optjeningsprincipper for flygtninge i forhold til disse ydelser rejser problemer i forhold til internationale konventioner, herunder Flygtningekonventionens artikel 23 og 24.

SOS mod Racisme bemærker, at de skærpede optjeningsregler udgør en overtrædelse af lov om etnisk ligebehandling, Flygtningekonventionen, Racediskriminationskonventionen, Den Internationale Konvention om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder og Børnekonventionen.

Retspolitisk forening finder, at forslaget forekommer unødigt diskriminerende over for indrejste udlændinge, der ikke kommer fra et EU/EØS-land.

Grundlovens § 75, stk. 2, indebærer, at det påhviler staten at sikre et eksistensminimum for personer, der opholder sig mere end rent midlertidigt i Danmark, og hvis forsørgelse ikke påhviler andre, dog mod at underkaste sig de forpligtelser, som loven herom påbyder. Domstolene kan prøve, om borgernes ret til forsørgelse er opfyldt, jf. herved Højesterets dom af 15. februar 2012 (Starthjælpsdommen), der er trykt i UfR 2012, side 1761. I sagen vurderede Højesteret, at en flygtning, som fik introduktionsydelse (svarende til SU-satsen) og en række enkeltstående ydelser mv., fik den hjælp fra det offentlige, som han havde krav på efter grundlovens § 75, stk. 2.

Justitsministeriet, Skatteministeriet og Beskæftigelsesministeriet vurderer, at den foreslåede stramning af optjeningsprincipperne for ret til børne- og ungedydelse og børnetilskud kan gennemføres inden for rammerne af grundlovens § 75, stk. 2. Ministerierne lægger vægt på, at børne- og ungedydelse og børnetilskud er tillægsydelser og ikke grundlæggende forsørgelsesydelser. Personer omfattet af forslaget vil således fortsat have ret til

grundlæggende forsørgelsesydelse og andre ydelser, herunder behovsbestemte enkeltydelser efter lov om aktiv socialpolitik. Ministerierne lægger også vægt på, at 225-timers reglen først finder anvendelse for ægtefæller, som modtager integrationsydelse, og som har forsørgelsespligt over for et barn, når der er optjent ret til fuld børne- og ungeydelse. Der er desuden alene tale om en forlængelse af gældende optjeningsprincip.

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention giver ikke som sådan en ret til at modtage sociale ydelser mv. Det følger dog af konventionens artikel 14 sammenholdt med artikel 1 i 1. Tillægsprotokol, at staterne er forpligtet til ikke at forskelsbehandle personer i sammenlignelige situationer med hensyn til modtagelse af sociale ydelser, medmindre forskelsbehandlingen er sagligt begrundet og proportional. Lovforslaget forlænger som anført gældende optjeningsprincip for ret til børne- og ungeydelse og børnetilskud. Forud for vedtagelsen af lov nr. 1609 af 22. december 2010, hvorved optjeningsprincippet blev indført, blev det vurderet, at ordningen var forenelig med Danmarks internationale forpligtelser. Der henvises herom til Skatteministeriets kommentarer til Dansk Flygtningehjælps høringssvar vedrørende lovforslag nr. L 79 af 17. november 2010, jf. bilag 16 (Skatteudvalget) til lovforslag nr. L 79 af 17. november 2010. Justitsministeriet, Skatteministeriet og Beskæftigelsesministeriet vurderer på den baggrund, at forlængelsen ikke rejser spørgsmål i forhold til artikel 14 sammenholdt med artikel 1 i 1. Tillægsprotokol.

4. Sammenhæng mellem forslaget om opholdsforbud og en stramning af optjeningsprincippet for børne- og ungeydelsen mv.

Børnerådet anfører, at undersøgelser og forskning i risikofaktorer for udvikling af kriminel adfærd blandt andet peger på familiens socioøkonomiske forhold og en opvækst i relativ fattigdom som betydningsfulde for udvikling af senere kriminel adfærd, og rådet finder det således paradoksalt, at forslaget optræder sammen med andre initiativer, som netop har til hensigt at modvirke rocker- og bandekriminalitet.

SOS mod Racisme er enig med Børnerådet i, at stramningen af optjeningsprincippet vil bidrage til, at flere børn i nytilkomne familier får ringere opvækstforhold, hvilket skaber grobund for, at disse børn og unge udvikler kriminel adfærd. SOS mod Racisme finder det i øvrigt kritisabelt, at forslaget om at stramme optjeningsreglerne ikke ses at have noget formål udover at spare penge ved at forringe levevilkårene for især nytilkomne flygtningebørn.

Retspolitisk forening finder det kritisabelt, at forslaget om stramning af optjeningsprincippet indgår i lovforslaget, da det intet har at gøre med lovforslagets hovedsigte om rocker- og bandekriminalitet.

Rådet for Etniske Minoriteter henviser til – og tilslutter sig – høringsvaret fra Børnerådet. Rådet for Etniske Minoriteter foreslår – såfremt man insisterer på at finansiere pakken ved at skære i udgifterne til børneydelse – at man i stedet regulerer bundfradraget i § 1 a i lov om børne- og ungeydelse.

Det er en vigtig prioritet for regeringen at styrke indsatsen mod rocker- og bandekriminalitet. Regeringen indgik som ovenfor anført sammen med Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet den 24. marts 2017 en politisk aftale om en ny rocker- og bandepakke (Bandepakke III). Med lov nr. 672 af 8. juni 2017 om ændring af straffeloven, lov om forbud mod ophold i bestemte ejendomme og lov om fuldbyrdelse af straf mv. (Styrket indsats mod rocker- og bandekriminalitet mv.) og lov nr. 653 af 8. juni 2017 om forbud mod anvendelse af bestemte ejendomme som samlingssted for en gruppe blev en række initiativer fra Bandepakke III vedtaget af Folketinget. Formålet med dette lovforslag er at styrke indsatsen mod rocker- og bandekriminalitet yderligere ved at gennemføre bandepakkens initiativ om et opholdsforbud.

Det fremgår af aftalen, at partierne bag aftalen ikke vil se passivt til, mens rockere og bander begår rå og skruppelløs kriminalitet. Med den nye aftale skal der sættes hårdt mod hårdt. Målet er klart: Borgernes tryghed og sikkerhed skal sikres. Rockernes og bandernes rå og hensynsløse adfærd skal mødes med hårdere straffe, der utvetydigt viser samfundets afstandtagen, og de skal holdes i fængslerne så længe som muligt, så de ikke kan chikanere, true og skyde på almindelige borgere. Det skal have vidtrækkende og omfattende konsekvenser, hvis man vender fællesskabet ryggen for at blive rocker eller medlem af en bande.

Der er behov for midler til at gennemføre den aftalte bandepakke, og aftalpartierne har på den baggrund aftalt at finansiere pakken delvist ved at stemme for en ændring af lov om en børne- og ungeydelse samt lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag med virkning fra 2018. Ændringen indebærer en stramning af optjeningsprincippet for børne- og ungeydelse mv., så det nuværende krav om tilknytning til Danmark

for at opnå ret til de fulde ydelser strammes ved, at optjeningsperioden på 2 års bopæl eller beskæftigelse inden for de seneste 10 år hæves til 6 år.

5. Lovforslaget i forhold til lovudkastet

Der er i det fremsatte lovforslag foretaget visse ændringer af sproglig, lovteknisk og redaktionel karakter i forhold til det udkast, som har været sendt i høring. Der er endvidere foretaget en række præciseringer og tilføjelser til bemærkningerne i lovudkastet.

Herudover adskiller det fremsatte lovforslag sig fra det udkast, som har været i høring, på følgende måde.

- 1.** Det foreslås, at ”færdes” udgår af den foreslåede § 79 a, stk. 2, in fine.
- 2.** Det foreslås, at hjemlen til at straffe en overtrædelse af et opholdsforbud indsættes i straffelovens § 124 a i stedet for i den foreslåede § 79 a.
- 3.** Forslagene om ændringer af våbenloven og vagtvirksomhedsloven er udgået af lovforslaget og vil blive fremsat særskilt.
- 4.** Det var foreslået i den udgave af lovforslaget, som har været sendt i høring, at visse lovbestemte pligter om at møde op på et bestemt sted inden for forbudsområdet skulle falde uden for opholdsforbuddets anvendelsesområde, således at sådanne pligter kunne udfyldes uden at komme i konflikt med forbuddet. Af lovtekniske årsager er der i bemærkningerne foretaget ændringer, der indebærer, at der skal søges om tilladelse til at opfylde disse lovbestemte pligter. Det forudsættes i den forbindelse, at der meddeles tilladelse til at opfylde lovbestemte pligter, hvis manglende fremmøde er forbundet med en straf, eller det i øvrigt er forbundet med væsentlige retlige konsekvenser, herunder i form af tab af væsentlige rettigheder
- 5.** Det foreslås, at der foretages en evaluering af ordningen med opholdsforbud, når ordningen har været i kraft i fire år i stedet for tre år.
- 6.** Det foreslås i lyset af Danmarks EU-retlige forpligtelser, at der indsættes et nyt stykke i § 5 a i børnetilskudsloven. Den foreslåede bestemmelse fastslår, at optjeningsprincippet i lovens § 5 a, stk. 1 og 2, vedrørende børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag ikke gælder for borgere fra EU, EØS eller Schweiz, i det omfang disse efter EU-retten er berettigede til ydelsen.

7. Det foreslås at sammenskrive overgangsbestemmelserne i lovforslagets § 4, stk. 3 og 4, for børne- og ungeydelsen og børnetilskud.